

CAUSA 2006-7-RE

Número de registre 202-2006. Recurs d'empara

AUTE DEL 26 DE SETEMBRE DEL 2006

BOPA núm. 77, del 4 d'octubre del 2006

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 12 de maig del 2006, per la representació processal de diversos treballadors de l'empresa Xarxa, SL, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra els autes del 16 de febrer del 2006 i del 27 d'abril del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració dels drets fonamentals recollits als articles 10 i 19 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs, que atorgui l'empara sol·licitada reconeixent als treballadors recurrents *“ses pretensions relatives a les lesions del dret a un Tribunal imparcial, del dret a la jurisdicció i del dret a la defensa dels seus drets econòmics i consegüentment, reconèixer que en el present cas, l'aplicació dels articles 37 i 38 del Decret de cessació de pagaments i fallida, ha vulnerat els referits drets constitucionalment protegits i per tant, reconèixer que els meus mandants tenen dret a que llurs pretensions siguin jutjades per un Tribunal imparcial, independent, amb la possibilitat doncs d'efectuar recurs davant del Tribunal Superior de Justícia a la decisió del Batlle que avala l'estat de crèdits efectuat per l'Administrador judicial”*, que declari la nul·litat dels autes objecte de recurs i que es retroreguin les actuacions al moment anterior a l'aute del 16 de febrer del 2006;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 16 de juny del 2006;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Didier Maus;

Antecedents

Primer

El 15 de juny del 2004, la Batllia va acordar la cessació de pagaments i arranjamet judicial de la societat Xarxa, SL i, per tant, va acordar també la continuació de l'explotació del negoci durant un termini màxim de cinc mesos.

Segon

El 14 de juliol del 2004, la Batllia va acordar deixar sense efecte l'autorització de continuació de l'activitat esmentada.

Tercer

El 25 de juliol del 2004, la representació processal de disset treballadors de la societat Xarxa, SL va sol·licitar la modificació de l'acceptació definitiva de l'estat de crèdits dels treballadors presentada per l'administrador judicial.

I, el 19 de setembre del 2005, la Secció Civil del Tribunal de Batlles va decidir modificar l'estat de crèdits definitiu de la cessació de pagaments i arranament judicial de la societat Xarxa, SL *"en el sentit que els treballadors tenen dret a percebre llur salari però únicament fins el dia 14 de juliol del 2004, import el qual haurà de ser incrementat amb la indemnització prevista en l'article 76.3 de la Llei sobre el Contracte de Treball."*

Quart

La representació processal dels treballadors esmentats va presentar un recurs d'apel·lació contra aquest aute.

I, el 16 de febrer del 2006, el president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb les disposicions dels articles 32 i següents del Decret sobre el procediment de suspensió de pagaments i fallides, del 4 d'octubre de 1969, va acordar no admetre el recurs d'apel·lació.

Cinquè

La representació processal dels treballadors demandants va interposar un incident de nul·litat d'actuacions per considerar que s'havien vulnerat els drets constitucionals recollits en els articles 10 i 19 de la Constitució, perquè, d'una banda, el batlle no pot ser considerat com un tribunal imparcial, ja que l'administrador judicial actua sota el seu control i, d'altra banda, els treballadors es troben en la impossibilitat de defensar els seus interessos econòmics i socials.

El 27 d'abril del 2006, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va acordar desestimar aquest incident, perquè l'aute objecte del recurs només va fer que aplicar les disposicions legislatives vigents i no va, en si mateix, infringir cap dels drets fonamentals recollits en la Constitució.

Sisè

El 12 de maig del 2006, la representació processal dels treballadors demandants va presentar un recurs d'empara en què manifestava que el batlle, en el marc de la cessació de pagaments i arranament judicial, no pot ser considerat com un tribunal imparcial en el sentit de l'article 10 de la Constitució, ja que l'administrador judicial actua sota el seu control i amb la seva autorització prèvia. A més, el fet que el batlle, que ja ha intervingut en la redacció de l'estat de crèdits l'aprovi vulnera de ple els drets de l'article 10, ja que aquest, en congruència amb els seus propis actes, no pot prendre una decisió diferent de la que va avalar en el seu moment.

Per tant, la impossibilitat de recurs establerta en els articles 37 i 38 del Decret de suspensió de pagaments i fallida, norma preconstitucional, vulnera el dret a la jurisdicció dels treballadors recurrents que no disposen de cap recurs contra la decisió del batlle, dret que per la seva ubicació en la Constitució mereix una protecció prioritària i superior.

Aquesta part també considera que de la vulneració del dret a la jurisdicció se'n deriva la vulneració del dret dels treballadors recurrents a la defensa dels seus interessos econòmics i socials. I afegeix, que en mèrits del principi de seguretat jurídica, la modificació de la valoració dels salaris per part de l'administrador judicial evidencia la necessitat d'un control judicial imparcial.

Per acabar, aquesta representació processal demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs, que atorgui l'empara sol·licitada reconeixent als treballadors recurrents *“ses pretensions relatives a les lesions del dret a un Tribunal imparcial, del dret a la jurisdicció i del dret a la defensa dels seus drets econòmics i conseqüentment, reconèixer que en el present cas, l'aplicació dels articles 37 i 38 del Decret de cessació de pagaments i fallida, ha vulnerat els referits drets constitucionalment protegits i per tant, reconèixer que els meus mandants tenen dret a que llurs pretensions siguin jutjades per un Tribunal imparcial, independent, amb la possibilitat doncs d'efectuar recurs davant del Tribunal Superior de Justícia a la decisió del Batlle que avala l'estat de crèdits efectuat per l'Administrador judicial”*, que declari la nul·litat dels autes objecte de recurs i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior a l'aute del 16 de febrer del 2006.

Setè

El 16 de juny del 2006, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què, en primer lloc, discrepava de determinades consideracions de caràcter general expressades en el cos de l'escrit del recurs d'empara. El Ministeri Fiscal recordava, a aquests efectes, el contingut dels articles 53 i 54 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. També recordava que tot i que el Tribunal Constitucional és l'intendent suprem de la Constitució, no n'és l'intendent únic, la qual cosa es veu reforçada per l'article 39.1 *in fine* de la Constitució, entre altres. I, finalment, precisava que la preconstitucionalitat d'una norma no implicava per si mateixa la seva inconstitucionalitat (veure la sentència del 2 d'octubre de 1998, recaiguda en la causa 98-2-RE).

Seguidament, considerava que els recurrents en empara no havien formulat davant el batlle ponent o el Tribunal de Batlles la vulneració del dret a la jurisdicció en la seva vessant a un jutge imparcial, per tant, no havien esgotat els recursos i mitjans en defensa del dret constitucional suposadament vulnerat pels òrgans judicials ordinaris i això comportava que el recurs d'empara no complia l'exigència establerta per l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Així mateix, destacava que la pretensió relativa al dret al recurs parteix d'una base errònia, ja que l'article 10.2 de la Constitució reconeix el dret al recurs en els processos penals, la qual cosa desvirtua en la seva fonamentació les seves al·legacions. El dret al recurs no gaudeix d'un caràcter absolut, perquè es tracta d'un dret fonamental de configuració legal, i si ni el Decret de suspensió de pagaments i fallides, ni l'article 70 de la Llei transitòria de procediments judicials no preveuen la possibilitat de formular un recurs contra la decisió esmentada de la Secció Civil del Tribunal de Batlles, la part recurrent hagués hagut d'interposar un incident de nul·litat d'actuacions contra l'actuació del batlle ponent o contra l'aute del 19 de setembre del 2005, de la Secció Civil del Tribunal de Batlles.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licitava la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2006-7-RE, perquè no s'havia esgotat la via ordinària en defensa dels drets presumptament vulnerats.

Fonaments jurídics

Primer. Pel que fa a la vulneració de l'article 10 de la Constitució.

Els articles 32 i següents del Decret del 4 d'octubre de 1969 relatiu al procediment de suspensió de pagaments i fallida estableix que l'estat de crèdits ha de ser elaborat pel batlle a proposta de l'administrador judicial, que els creditors poden presentar una reclamació davant aquest mateix batlle i que després de l'examen de les contestacions eventuais, l'estat de crèdits quedarà definitivament aprovat pel batlle.

Tant el Decret del 4 d'octubre de 1969 esmentat, com l'article 70 de la Llei transitòria de procediments judicials, no permeten presentar un recurs d'apel·lació davant el Tribunal Superior de Justícia. En aquestes condicions, corresponia als recurrents fer valer els seus arguments d'ordre constitucional davant el Tribunal de Batlles o formular un incident de nul·litat d'actuacions contra la decisió del 19 de setembre del 2005. Efectivament, de la lectura combinada de l'article 100 de la Constitució i de l'article 54 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i també de les decisions anteriors d'aquest Tribunal Constitucional (causa 98-2-RE del 2 d'octubre de 1998 i causa 2003-12-RE del 2 d'octubre del 2003) es desprèn que els assalariats de la societat Xarxa, SL podien impugnar la constitucionalitat del Decret del 4 d'octubre de 1969,

d'acord amb les disposicions de la Constitució, ja sigui en el decurs de la instància principal, ja sigui mitjançant un incident de nul·litat d'actuacions. En aquestes condicions, el Ministeri Fiscal al·lega encertadament que els recurrents no van exhaurir la via judicial ordinària i que les disposicions de l'article 94.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional no han estat respectades. Per consegüent, cal desestimar la vulneració de l'article 10 de la Constitució.

Segon. Pel que fa a la vulneració de l'article 19 de la Constitució.

Els recurrents al·leguen que no han pogut defensar de manera adient els seus drets i interessos, i aquest fet ha vulnerat l'article 19 de la Constitució.

De la lectura de les resolucions del Tribunal Superior de Justícia i de la de l'escrit de recurs d'empara se n'extreu que els treballadors afectats estan a l'origen del procediment instat davant el batlle. El fet que no hagin obtingut una satisfacció completa no constitueix la vulneració d'un dret constitucional. En la seva demanda presentada davant el Tribunal Constitucional la representació processal dels treballadors de la societat Xarxa, SL al·lega que les consideracions reproduïdes relatives a la durada dels contractes de treball recauen en el fons de la qüestió. Per tant, aquestes consideracions no són competència del Tribunal Constitucional. Per consegüent, no hi ha la vulneració d'un dret constitucionalment garantit i, tampoc hi ha contingut constitucional en la demanda en el sentit de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2006-7-RE, interposat per la representació processal de diversos treballadors de l'empresa Xarxa, SL, contra els autes del 16 de febrer del 2006 i del 27 d'abril del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Tercer

Notificar aquest aute a la representació processal dels treballadors recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Quart

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 26 de setembre del 2006.

Didier Maus
President

Carles Viver Pi-Sunyer
Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón
Magistrat

Philippe Ardant
Magistrat